

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**S. Augustinus, Episcopus in Africa Hipponensis, Veritatis
Evangelico-Catholicæ In Potioribus Fidei Controversiis
Testis Et Confessor, Contra Bellarminum Et Alios
Scriptores Papæos, antiquos pariter & ...**

Reiser, Anton

Francofvrti, 1678

Lib. III. cap. 8. de Peregrinationibus

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72506](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72506)

hoc idem ad Sacros ordines promoventur, & universaliter omnia Sacramenta Ecclesiastica in hujus virtute perficiuntur. In tertio extat: *Nulla iniquitas est impunita, nisi quam Sanguis expiaverit Mediatoris, cujus Crucis signo consecratur unda Baptismatis, ut eâ deluatur reatus tanquam in Chirographo scriptus.* Manifestum est ex his, agere Augustinum de Benedictione Baptismalis aquæ, olim per Crucis Signum factâ; & tamen audet Bellarminus hæc loca citare, quasi Augustinus in eis dixerit, *Aquam lustratam*, de hac enim est controversia, *Signo Crucis in Ecclesiâ esse consecratam.* Neque sincerius agit, ubi benedictionem olei & panis extra Eucharistiam ostendere ex Augustino laborat. Et de Benedictione quidem olei testimonium ante, ubi de Crucis signo actum fuit, vidimus his verbis: *Signum Crucis nisi adhibeatur sive frontibus credentium, sive ipsi aquæ, quæ regenerantur, sive oleo, quo chrismate unguuntur; sive sacrificio, quo aluntur, nihil eorum ritè perficitur.* Mentio quidem hic fit Benedictionis olei per Crucis signum faciendæ ad chrismationem baptizatorum, sed non tanquam peculiare & separatum à Baptismo Sacramentum, verum quasi peculiarem ad Sacramentum Baptismi pertinentem circumstantiam, de quâ suo infra loco ex professo contra Bellarminum & alios recentiores agetur. Testimonium de panis extra Eucharistiam benedictione itidem paulò ante habuimus, tamen & hic iteratò reponendum, ut fraus Bellarmini eò manifestior adpareat. Ita autem scribit Sanctus Pater: *Catechumenos secundum quendam modum suum per signum Christi & orationem manû impositionis puto sanctificari, & quod accipiunt, quamvis non sit corpus Christi, sanctum est tamen & sanctius, quam cibi, quibus alimur, quoniam Sacramentum est.* Vidimus, ut dixi, ante, Augustinum hic loqui de signo quodam Sacramentali ad Catechumenos ante participationem Corporis & Sanguinis Domini in Eucharistiæ Sacramento per illius tum Status rationem pertinente, quod ad tempus aliquod, donec baptizarentur, & per susceptionem Baptismi in numero fidelium haberentur, instar ipsius Sacramenti Eucharistiæ fuit, & quo Catechumenos in illo statu contentos esse oportuit: Bellarminus autem id Signum supra de eâ Crucis signatione intellexit, cui singularem ex opere operantis partim, partim ex opere operatò virtutem adscripsit, à Cellotio, suæ Societatis homine refutatus. Hic verò ad benedictionem Panis extra Eucharistiam refert, quem tamen ipse Augustinus à communi cibo & pane, tanquam sanctum & hoc sanctiorem separat, imò Sacramentum, sentu quam vis latiore, nominat.

lib. 6. contra Juli-
an. cap. 8.

Tract. 118
in Johan.

lib. II. de
peccat.
merit. &
remiss.
cap. 26.

CAPVT OCTAVVM,

DE

Peregrinationibus.

Revis hic est Bellarminus, ideò & paucis hic dimittendus; unus enim tantum est locus Augustini, quem ad Peregrinationum, ut vocant, sacrarum commendationem citat, non omninò prætermittendus. Exhibet is exemplum duorum, quorum alter alterum nefarii criminis accusarat, & quos Augustinus tandem, tentatis omnibus mediis, quibus innocentiam & veritatem rei putavit manifestam posse fieri, sed frustra & in vanum, cum aliud amplius nõ esset super, ex illius Seculi receptâ jam consuetudine, quam omninò mutare aut abrogare, in Ejus non fuit potestate, eò adiecit *ut certo placito se ambo constringerent*, (fortè, obstringerent) *ad locum Sanctum se peregrinaturos, ubi mirabilia DEI opera non sanam cujusque Conscientiam multò facilius aperirent, & ad confessionem vel penam, vel timore compellerent*, quæ ipsa Augustini sunt verba, quibus sequentem cum responso adjicit objectionem: *Vbiq; quidem Deus est, & nullo continetur vel includitur loco, qui condidit omnia: & Eum à veris adoratoribus in Spiritu & Veritate oportet adorari, ut in occulto exaudiens, in occulto etiam justificet & coronet. Veruntamen ad ista, quæ hominibus visibilibus nota sunt, quis consilium Ejus potest perscrutari, quare in aliis locis hæc Miracula fiant, in aliis non fiant?* Est hoc exemplum speciale, ad receptam illius Seculi consuetudinem, ut dixi, referendum, quo cum si conferantur Exempla peregrinationum, quæ hodiè numero ferè in numero, ad varia jactatæ Sanctitatis Elogio celebratiora hic & ibi loca, non sine plurimâ superstitione, ut alios abusus detestandos inque publico notos non prolixè urgeant, solent fieri; magna in plerisq; circumstantiis adparebit diversitas, & tanta quidem, ut si Augustinus hodiè peregrinantium mores, studia, scopum præprimis & finem, qui hic ante omnia debet attendi, accuratius & coram

Epist. 137.
ad Clericum
&c.

Serm. 47
de Sanct.

intueretur, adeo non probaret vel quenquam ad id faciendum hortaretur, ut potius omni conatu reprobaret, ac quosvis fideles ab inutili non solum, sed simul etiam noxiâ re dehortaretur, hocque peregrinandi studium manibus pedibusque impediret. Ut enim ita de Augustino sentiamus, facit, quod alibi de peregrinationibus hinc tanquam minus necessarius hæc scripsisse vel dixisse legitur: *Non dixit Dominus ad te, vade in Orientem, & quare Iustitiam; naviga usque ad Occidentem, ut accipias indulgentiam. Dimitte inimico tuo, & dimittetur tibi; indulge, & indulgebatur tibi; da, & dabitur tibi. Nihil a te extrane querit DEUS; ad te ipsum & tuam te conscientiam dirigit, in te posuit, quod requirit. Non enim medicamenta vulneribus tuis longè opus habes inquirere: Peccatorum tuorum indulgentiam si vis, intus in cellario cordis tui poteris invenire.* Stalenus quidem in suo *Peregrino ad loca Sancta orthodoxo* sive *Vindiciis sacrarum Peregrinationum* &c. ad hoc Augustini testimonium & similes Chrylostomi & Bernhardi Sententias responderet, eas nihil aliud velle, quam remissionem peccatorum à loco non dependere, sed ubique Divino nutu & Gratiâ obtineri posse; & hoc Papistas non diffiteri, neque peregrinationes sacro medium Salutis simpliciter necessarium, quod tamen sit conveniens & admodum utile & patrocinale. Sed si remissio peccatorum à loco non dependet, Gratiâ DEI ubique penitentibus obviâ; si peregrinationes hæc ad impetrandam Salutem non sunt necessaria, neque medii, neque præcepti, neque etiam Exempli in factis commendati ratione; cur ergo miseri homines, solâ simplicitate & nimia credulitate, verius autem intolerantâ Superstitione à suis commendati, tantis cum sumptibus, periculis, ambiguitatibus, fastidiis, nullo planè cum fructu, si non ut plurimum maximo cum animæ corporisque damno, ut de multorum scandalo & hic nihil dicam, huc & illuc ad loca, quæ dicuntur præ aliis Sancta, cur non lacerrima? ducuntur vel potius seducuntur, & per impostæ latifactionis vel satis-passionis indebitum & immoderatum rigorem, sub obtinendæ singularis Indulgentiæ & Divini favoris prætextu inani, jubentur & coguntur ire? Esse hoc conveniens, admodum utile & patrocinale, ut Staleno Peregrinationum patrono scribere visum est, Evangelicis nunquam persuadebitur, quibus non immeritò res hæc ad illud pertinere jugum videtur, sub quo non pauci multis cum lamentis gemunt, imò humanâ ope & Gratiâ destituti, inter peregrinandum, cursu non absoluto, solatio Indulgentiæ non impetrato, peccatorum onere, quorum remissionem non acceperunt, gravati, pœnas eorum ideò mente præsentientes, miserimè æternumque pereunt, nisi ineffabilis Gratiâ DEI eis inter hæc pericula succurrat, eamque posthabitis humanarum traditionum stipulis Fide quamvis infirmâ, modò verâ, Spiritu Sancto intus operante, amplectantur. Ne autem his molestiis & periculis objiciantur veri fideles, Augustinus alibi cavit, notanter scribens: *Veni ad Christum, noli longa meditari itinera. Vbi credis, ibi venis. Ad illum enim, qui ubique est, amando venit, non navigando. Sed quoniam in tali etiam itinere fluctus & diversarum tentationum tempestates abundant, in crucifixum crede, ut Fides tua lignum possit ascendere. Non mergeris, sed ligno portaberis.*

Serm. II.
de verb.
Apost.

CAPVT NONVM,

DE

Voti ad Sanctos.

EThic unicum ex Augustino testimonium erit vindicandum, quanquam non ipsius Augustini, sed Antagonistæ verba exhibens, contra cujus accusationes Sanctus Pater orthodoxam Veritatem defendit. Agnovit id ipse Bellarminus, undè hoc testimonium non retulit inter cæterorum Patrum loca, quibus hæc ad Sanctos Vota confirmare est annisus, sed tanquam adversarii testimonium laudavit, scribens: *Falsus Manicheus apud Augustinum dicit, Idola vertistis in Martyres, quos Voti similibus colistis.* Addit Bellarminus, ex quo *Falsi testimonio discimus, usitatissimum in primitivis fuisse Ecclesiâ, ut Martyribus vota fierent.* At plus in conclusione Bellarminum, quam in præmissis habere, & per se manifestum est, & mox uberius declarabitur. Quis enim, quæso, ab accusatione adversarii ad rei vel accusationis veritatem docuit concludere? Si accusasse sufficiat, quis hominum inter homines erit & manebit innocens? Certè non nisi pessimè cum antecedentium Seculorum fidelibus Christianis fuisset actum, si eorum omnium sustinere debuissent culpam, quorum causâ à juratis hosti-